

Ozdoba parku - ořešák černý již dosloužil

Kvasice měli štěstí na významné majitele panství, kteří se starali nejen o zámeckou budovu, ale také o rozkvět zahrad v blízkosti zámku, kde sídlili. Pravděpodobně již za Rottalů, kteří zde působili v letech 1626 - 1757 byla zřízena barokní zahrada s květinovými záhony a oranžériemi.

Za hraběte Jana Nepomuka Lamberga (1764 -1828) byl v roce 1790 na místě zahrady založen krajinářský park. Mezi vzácné stromy, které zde hrabě nechal vysázet, patřil i ořešák černý (*Juglans nigra* L.).

Ořešák černý pochází původně z východní části Severní Ameriky. Do Evropy byl dovezen v 17. století. Přestože se uvádí, že první ořešák černý byl na Moravě vysázen v roce 1803 v Lednici, musím oponovat, že kvasický ořešák byl vysázen dříve, možno datovat rok 1790 - 1795. V Čechách pak v roce 1835 v pražské Královské oboře.

Stromy mají velmi silný energetický potenciál. Dub údajně bystří mysl, buk zmírňuje bolesti, lípa dodává sílu srdci i cévám, kaštan zvyšuje proudění krve, smrk pomáhá při revmatických potížích a borovice usnadňuje dýchání. Ořešák černý byl vysazován v zámeckých zahradách pouze jako okrasný solitér, jeho léčitelské účinky byly objeveny mnohem později. Dnes se využívají v potravinářství a kosmetice.

Kvasický ořešák byl považován mezi největší a nejstarší stredoevropské exempláře jak uvedl v ročence 1925 Německé

dendrologické společnosti Adolf hrabě Dubský. Odhadoval tehdy jeho stáří na 130 let. V původní kompozici parku z počátku 19. století byl situován v blízkosti okružní cesty a uzavíral pohled přes centrální louku.

Strom vzbuzoval velkou úctu obyvatel. Také hraběnka Leopoldina Thunová (1825-1902), rozená Lambergová, k němu vzhlížela s obdivem a nechala u paty kmene postavit drobnou výklenkovou dřevěnou sakrální stavbu se sochou Panny Marie, jak zachycují dobové obrázky.

Ořešák v kvasickém parku obdivoval i následník trůnu František Ferdinand d'Este, který byl častým hostem rodiny Jaroslava Thuna-Hohensteina, neboť jejich ženy byly sestry.

Za hrabat Thun-Hohensteina (1845 - 1945) byl park udržován a dočkal se největšího rozkvětu, neboť se o něj starali nejlepší vyučení zahradníci, které Thunovi zaměstnávali.

Stromu hrozila zkáza, ke které přispěly i povodně v roce 1997, kdy se park ocitl metr pod hladinou vod. Díky odbornému zásahu se ořešák znovu vzkřísil.

Za památné stromy se vyhlašují ty, jejich skupiny nebo stromořadí, které vynikají svým vzrůstem nebo věkem, nebo tvoří významné krajinné dominanty, nebo zvláště cenné dřeviny. K památným patří také dřeviny historicky cenné, které jsou památníky historie, připomínají historické události, nebo jsou s nimi spojeny různé pověsti a báje. To všechno

kvasický ořešák splňoval, proto byl vyhlášen v roce 2017 Stromem roku.

Kvasický ořešák podlehl svému vysokému stáří 15. srpna 2024, na svátek Nanebevzetí Panny Marie, v obci právě vrcholila příprava na tradiční pouť. V ranních hodinách se přehnala bouře, která dovršila jeho zkázu. Strom se vyvrátil i s kořeny a padl do trávy.

V blízkosti je vysázen nový stromek, doufejme, že se mu bude dařit a dosáhne rovněž obdivuhodných rozměrů a bude okrasou parku a potěšením pro naše potomky, kteří ho zahrnou stejnou úctou.

Lidský strom

Měl ptačí hnízda ve vlasech,

a na opáncích vzácný mech,

kol roje hmyzu druhů všech,

červíci, čmeláci.

Pohled očí čistý, žhavý,

poslouchal, jak moře trávy

k hvězdám burácí. (G.K.Chesterton)

Text: Květa Koutňáková

